

Sygn. akt: I C 467/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Michalska - Księżyk
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Baraniak

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 roku w Kędzierzynie-Koźlu

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko J. J.

o zapłatę

zasądza od pozwanego J. J. na rzecz powoda A. K. kwotę 13 500 (trzynaście tysięcy pięćset i 00/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi od następujących kwot:

- 15 000 (piętnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 01.07.2010r. do dnia 19.07.2010r.,
- 13 000 (trzynaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 20.07.2010r. do dnia 17.08.2010r.,
- 10 000 (dziesięć tysięcy i 00/100) złotych od dnia 18.08.2010r. do dnia 01.10.2010r.,
- 9 000 (dziewięć tysięcy i 00/100) złotych od dnia 02.10.2010r. do dnia 05.11.2010r.,
- 8 000 (osiem tysięcy i 00/100) złotych od dnia 06.11.2010r. do dnia 30.12.2010r.,
- 7 000 (siedem tysięcy i 00/100) złotych od dnia 31.12.2010r. do dnia 31.12.2010r.,
- 21 000 (dwadzieścia jeden tysięcy i 00/100) złotych od dnia 01.01.2011r. do dnia 08.02.2011r.,
- 20 000 (dwadzieścia tysięcy i 00/100) złotych od dnia 09.02.2011r. do dnia 07.03.2011r.,
- 19 000 (dziewiętnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 08.03.2011r. do dnia 06.04.2011r.,
- 18 000 (osiemnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 10.05.2011r. do dnia 14.06.2011r.,
- 17 000 (siedemnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 15.06.2011r. do dnia 19.08.2011r.,
- 16 000 (szesnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 20.08.2011r. do dnia 12.10.2011r.,
- 15 500 (piętnaście tysięcy pięćset i 00/100) złotych od dnia 13.10.2011r. do dnia 05.12.2011r.,

- 15 000 (piętnaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 06.12.2011r. do dnia 06.02.2012r.,
  - 14 500 (czternaście tysięcy pięćset i 00/100) złotych od dnia 07.02.2012r. do dnia 04.04.2012r.,
  - 14 000 (czternaście tysięcy i 00/100) złotych od dnia 05.04.2012r. do dnia 11.05.2012r.,
  - 13 500 (trzynaście tysięcy pięćset i 00/100) złotych od dnia 12.05.2012r. do dnia 31.12.2015r., a od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie,
- oraz kwotę 3092 (trzy tysiące dziewięćdziesiąt dwa) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2400 zł kosztów zastępstwa procesowego.

Syg.akt I C 467/15

UZASADNIENIE

Powód A. K. domagał się zasądzenia od pozwanego J. J. kwoty 13 500 zł oraz odsetek ustawowych od kwot i terminów płatności od następujących kwot:

- 15 000 złotych od dnia 01.07.2010r. do dnia 19.07.2010r.,
- 13 000 złotych od dnia 20.07.2010r. do dnia 17.08.2010r.,
- 10 000 złotych od dnia 18.08.2010r. do dnia 01.10.2010r.,
- 9 000 złotych od dnia 02.10.2010r. do dnia 05.11.2010r.,
- 8 000 złotych od dnia 06.11.2010r. do dnia 30.12.2010r.,
- 7 000 złotych od dnia 31.12.2010r. do dnia 31.12.2010r.,
- 21 000 złotych od dnia 01.01.2011r. do dnia 08.02.2011r.,
- 20 000 złotych od dnia 09.02.2011r. do dnia 07.03.2011r.,
- 19 000 złotych od dnia 08.03.2011r. do dnia 06.04.2011r.,
- 18 000 złotych od dnia 10.05.2011r. do dnia 14.06.2011r.,
- 17 000 złotych od dnia 15.06.2011r. do dnia 19.08.2011r.,
- 16 000 złotych od dnia 20.08.2011r. do dnia 12.10.2011r.,
- 15 500 złotych od dnia 13.10.2011r. do dnia 05.12.2011r.,
- 15 000 złotych od dnia 06.12.2011r. do dnia 06.02.2012r.,
- 14 500 złotych od dnia 07.02.2012r. do dnia 04.04.2012r.,
- 14 000 złotych od dnia 05.04.2012r. do dnia 11.05.2012r.,
- 13 500 złotych od dnia 12.05.2012r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. Uzasadnieniem żądania było zawarcie przez strony w dniu 01.01.2010r. umowy pożyczki, w której pozwany zobowiązał się do spłaty należności w dwóch transzach: pierwsza w kwocie 15 000 zł do dnia 31.06.2010r, a druga w tej samej wysokości do dnia 31.12.2010r. Pozwany nie wywiązał się z umowy, wpłaty były dokonywane nieregularnie, a po 11 maja 2012r. w ogóle zaprzestał

wszelkich płatności. Łącznie pozwany spłacił należność do kwoty 16 500 zł i to nieterminowo, do zapłaty pozostała więc kwota 13.500 złotych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty J. J. wniósł o oddalenie powództwa w całości, zaprzeczając zawarciu umowy pożyczki. Pozwany wskazał, iż prowadził z powodem wspólne interesy i najprawdopodobniej doszło do nieuprawnionego wykorzystania przez powoda podpisu złożonego przez pozwanego na czystej kartce papieru, która miała posłużyć do sporządzenia przez pozwanego oświadczenia dotyczącego przebiegu kolizji drogowej z udziałem samochodu stanowiącego własność pozwanego, a użytkowanego przez pracownika powoda. Podnosił przy tym, iż istotnie posiadał wobec powoda zadłużenie ale z innego tytułu – w związku z zakończeniem wspólnych interesów strony uzgodniły, iż tytułem rozliczenia prowadzonej działalności, która miała charakter nieformalny, pozwany zwróci powodowi kwotę 30 tysięcy, ta należność w całości została spłacona, w tym 13 500 zł w gotówce na co nie pobierał pokwitowań. Dołączone do pozwu potwierdzenia przelewu są dowodem spłaty tego zadłużenie, a tytuł ich spłaty określony jako „zobowiązanie” miał to potwierdzać, natomiast określenie to, w przekonaniu pozwanego, nie przesądza o spłacaniu zaciągniętej pożyczki. Nadto z przedstawionej umowy pożyczki nie wynika kiedy i w jaki sposób nastąpiło wydanie przedmiotu pożyczki, brak bowiem jakiegokolwiek pokwitowania czy też przelewu pożyczonej kwoty. W dacie rzekomo zawartej umowy pozwany przebywał poza terenem K., spędzając corocznie święta u rodziny w miejscowości R.. Pozwany zaprzeczył zatem w całości zawarciu umowy pożyczki jak i spłacie z tego tytułu zobowiązania. Tym bardziej, iż sytuacja majątkowa rodziny nie zmuszała pozwanego do zaciągania zobowiązań u osób trzecich.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 1 stycznia 2010r. doszło do zawarcia przez powoda A. K. i pozwanego J. J. umowy pożyczki na kwotę 30 000 zł. Do zawarcia umowy doszło w mieszkaniu powoda, po przekazaniu w formie gotówki zgromadzonych oszczędności powoda i jego małżonki i po wyrażeniu zgody małżonki powoda M. K. na ich przekazanie pozwanemu. Po wprowadzeniu danych z dokumentu tożsamości pozwanego do wzoru umowy sporządzonej w formie wydruku komputerowego w oparciu o powszechnie dostępne wzory umów, została ona własnoręcznie przez strony podpisana w dwóch egzemplarzach. W treści tej umowy pozwany zobowiązał się do zwrotu pożyczki w dwóch transzach: pierwsza w kwocie 15 000 zł do końca czerwca 2010 r., na co pozwany miał otrzymać pisemne potwierdzenie dokonanej spłaty i druga również w kwocie 15 000 zł płatna do końca grudnia 2010r. za pisemnym potwierdzeniem dokonanej spłaty. Strony zastrzegły również w treści umowy odsetki za zwłokę w spłacie pożyczki w wysokości miesięcznej 5% wartości całej kwoty pożyczki.

Dowody: umowa pożyczki z dnia 01.01.2010r. w oryginale k. 128, zeznania świadka M. K.e- protokół (...)k 149, zeznania powoda A. K.e- protokół (...)

Pozwany na poczet zawartej umowy dokonał następujących wpłat :

- 2000 zł w dniu 19.07.2010r.,
- 3000 zł w dniu 17.08.2010r.,
- 1000 zł w dniu 01.10.2010r.,
- 1000 zł w dniu 05.11.2010r.,
- 1000 zł w dniu 30.12.2010r.,
- 1000 zł w dniu 08.02.2011r.,
- 1000 zł w dniu 07.03.2011r.,
- 1000 zł w dniu 06.04.2011r.,

- 1000 zł w dniu 10.05.2011r.,
- 1000 zł w dniu 14.06.2011r.,
- 1000 zł w dniu 19.08.2011r.,
- 500 zł w dniu 12.10.2011r.,
- 500 zł w dniu 05.12.2011r.,
- 500 zł w dniu 06.02.2012r.,
- 500 zł w dniu 04.04.2012r.,
- 500 zł w dniu 11.05.2012r.

łącznie kwoty 16500 zł.

Płatności były dokonywane w formie przelewów, jako tytuł płatności pozwany wpisywał „zobowiązanie”. Po ostatniej wpłacie pozwany zaprzestał regulowania należności, stąd powód pismem z dnia 6 czerwca 2013r wezwał pozwanego do ostatecznej spłaty zaległości w kwocie 13 500 zł , pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pozostała należność w kwocie 13500 zł nie została uregulowana.

Dowody: potwierdzenia przelewów k. 11- 26, ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 06.06.2013r. k. 9 wraz z dowodem nadania k. 10

Pozwany J. J. pozostaje w powiązaniach rodzinnych z powodem A. K., oprócz tego zajmował się handlem i sprzedażą odzieży, jeździł na giełdy towarowe i w tym zakresie od 2007 r. współpracował z powodem A. K.. Współpraca ta była niesformalizowana (brak zawartej umowy spółki czy zatrudnienia) a zakończyła się pod koniec 2009r. Powód A. K. prowadził również działalność gospodarczą z bratem pozwanego, M. J. w formie spółki cywilnej. Od tego podmiotu (spółki cywilnej pod nazwą (...)) pozwany J. J. w dniu 25.02.2009r. dokonał zakupu samochodu marki A. (...). Samochód ten użytkowany przez G. K. uczestniczył później w kolizji drogowej.

Dowód : zeznania świadka A. J.e- protokół (...), zeznania świadka C. J.e –protokół (...), zeznania świadka K. S.e-protokół (...), zeznania świadka R. L.e –protokół (...), zeznania świadka G. K.e- protokół (...), zeznania świadka P. W.e-protokół (...), zeznania świadka D. D.e –protokół (...), faktura VAT nr (...).k. 113, zeznania pozwanego J. J.e- protokół (...)

Sąd zważył co następuje:

Istota sporu sprowadzała się do odpowiedzi na pytanie czy pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki, pozwany J. J. zaprzeczał bowiem zawarciu umowy pożyczki w dniu 1 stycznia 2010r. Argumentacja przedstawiona przez pozwanego dla obrony stanowiska w sprawie nie mogła jednak podważyć dokonanych w toku postępowania w oparciu o przedstawione dowody, ustaleń. A są one następujące. Po pierwsze powód A. K. dysponuje zawartą w formie pisemnej umową pożyczki z podpisem pozwanego, co do którego braku autentyczności pozwany ostatecznie się wycofał, potwierdzając na rozprawie w dniu 26 stycznia 2016r., iż na okazanym mu oryginale umowy z dnia 01.01.2010r. z karty 128 akt znajduje się jego podpis. Dowód z dokumentu prywatnego potwierdza, iż osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 kc). Pozwany potwierdził autentyczność swojego podpisu, a jedynie wskazywał na odmienne okoliczności jego złożenia, a mianowicie nieuprawnione wykorzystanie przez powoda podpisanej przez pozwanego in blanco kartki papieru dla celach odszkodowawczych pojazdu pozwanego biorącego udział w kolizji drogowej. Argumentację pozwanego należy potraktować wyłącznie jako linię jego obrony przed negatywnymi skutkami złożenia oświadczenia woli. Przesłuchany w sprawie świadek G. K., uczestnik kolizji drogowej nie pamięta czy była taka sytuacja, by pozwany podpisywał wcześniej jakieś kartki przed ich wypełnieniem.

Pozwany wskazywał iż podpisane przez niego czyste kartki papieru złożone w obecności ubezpieczyciela miały posłużyć do sporządzenia szkicu sytuacyjnego przebiegu zdarzenia drogowego, które nie było przecież z udziałem pozwanego. Mało prawdopodobnym wydaje się uprzednie wykorzystanie podpisanej kartki z precyzyjnym dopasowaniem miejsca złożenia podpisu – jako podpisu pożyczkobiorcy do treści umowy przygotowanej w formie wydruku komputerowego (co do rozmieszczenia tekstu, dopasowanie czcionki), równie dobrze powód, bez konieczności dodatkowego komplikowania, mógł dopisać tekst pismem ręcznym, a nie sięgać po dostępny powszechnie wzór umowy. Pozwany nie wykazał również, by tego rodzaju oświadczenie dla celów ubezpieczeniowych faktycznie w postępowaniu likwidacyjnym było wykorzystane. Samo zaś złożenie przez pozwanego podpisu na czystej kartce papieru w celu późniejszego wypełnienia treści oświadczenia, gdyby faktycznie miało ono miejsce, rodzi również dla pozwanego negatywne konsekwencje takiego postępowania, nawet gdyby pozwany godził się na złożenie w tej formie podpisu to również konsekwentnie musiałby godzić się na treść jaka pojawi się w sporządzonym w innym terminie oświadczeniu. Rozbieżność co do czasu złożenia na umowie obydwu podpisów powoda A. K. i pozwanego J. J. miała również wynikać, na co wskazał pełnomocnika pozwanego, z posłużenia się różnymi środkami piszącymi, okoliczność ta jednak nie przesądza że podpisy zostały złożone w różnym czasie. Pozwany również wycofał się z konieczności przeprowadzenia w tym kierunku zastrzeżonego dowodu z opinii biegłego grafologa. Po drugie gdyby umowa miała mieć charakter „sfalszowany” tak jak to wskazywał pozwany, to równie dobrze powód dla uchylenia się od tego zarzutu, mógł wskazać jako datę zawarcia umowy inny termin, a nie budzący takich zastrzeżeń ze strony pozwanego dzień Nowego Roku. Pozwany wskazując właśnie na datę zawarcia umowy – 1 stycznia 2010r. powoływał się na fakt spędzania w tym okresie świąt Bożego Narodzenia u rodziny poza miejscowością K.. Okoliczności te miały potwierdzać zeznania przesłuchiwanych w sprawie świadków: rodziców pozwanego A. J., C. J., partnerki pozwanego K. S.. Świadkowie ci potwierdzili, iż zwyczajowo w okresie świątecznym całą rodziną spędzali święta oraz Nowy Rok u rodziny w miejscowości R. , nie oznacza to jednak, iż faktycznie w tym okresie w tym konkretnym roku pozwany tam przebywał, mógł również wrócić przed Nowy Rokiem, lub do podpisania umowy przygotowanej 1 stycznia 2010r. mogło dojść w terminie późniejszym. Przesłuchiwani na te okoliczności świadkowi są powiązani węzłami rodzinnymi z pozwanym, dlatego do ich zeznania należy podchodzić z ostrożnością, mogą być zainteresowani w korzystnym dla pozwanego rozstrzygnięciu sprawy, część relacji znana im jest też z przekazu samego pozwanego. Zarówno jedna strona jak i druga zarzucała, iż część stanu faktycznego sprawy nie może być ustalana w oparciu o zeznania przesłuchiwanych w sprawie świadków którymi są rodzice, partnerka pozwanego jak i małżonka powoda, odrzucając nawet te źródła dowodowe, a opierając się na samych dowodach z dokumentów należałoby stwierdzić, iż podpisana przez strony umowa, w świetle treści art. 720 kc stanowi ważną umowę pożyczki.

Skoro autentyczność tego dokumentu nie budzi wątpliwości oznacza, to iż pozwany złożył oświadczenie z niego wynikające, czyli zawarł umowę pożyczki na kwotę 30 000 zł. Pozwany wskazuje również, iż z treści umowy nie wynika przekazanie pieniędzy w tym dniu w formie gotówki czy przelewu, gdyż nie ma na to żadnego pokwitowania. Zdaniem sądu, samo zawarcie umowy pożyczki jest swego rodzaju pokwitowaniem przekazania środków pieniężnych i jej udzielenia, bez potrzeby dodatkowego potwierdzenia., zawiera treść oświadczenia iż pożyczkobiorca zaciągnął u pożyczkodawcy pożyczkę na kwotę 30 000 zł przy jednoczesnym określeniu przez strony warunków jej zwrotu. Sama umowa pożyczki w myśl przepisu art. 720 kc stanowi, iż przez umowę tę dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Ważnym elementem pozwalającym na stwierdzenie istnienia stosunku zobowiązaniowego pożyczki jest dokonywana przez pozwanego w formie przelewów zapłata zobowiązania w łącznej kwocie 16500 zł. Pozwany tłumaczył, iż zobowiązanie to wynika z innego tytułu, w związku z zakończeniem wspólnych interesów powoda i pozwanego strony uzgodniły, iż tytułem rozliczenia prowadzonej działalności, która miała charakter nieformalny, pozwany ma zwrócić powodowi kwotę 30 tysięcy na pokrycie stwierdzonych niedoborów. Pozwany J. J. w toku postępowania sądowego twierdził, iż ta należność w całości została spłacona, w tym 13 500 zł w gotówce na co nie pobierał pokwitowań. Dołączone do pozwu potwierdzenia przelewu miały być dowodem spłaty tego zadłużenie, a tytuł ich spłaty określony jako „zobowiązanie” miał to potwierdzać, a nie przesądzać o spłaceniu przez pozwanego zaciągniętej pożyczki. Argumentacji tej nie można podzielić. Pozwany przede wszystkim nie przedstawił żadnego wiarygodnego dowodu, z którego miałyby wynikać jego zobowiązanie wobec powoda wynikające z innego tytułu niż umowa pożyczki, a zwłaszcza brak dokumentów

dotyczących rozliczeń prowadzonej wspólnie działalności (inwentaryzacji, spisanej umowy), - po drugie skoro strony wspólnie uczestniczyły w zyskach, dlatego powód miałby w całości pokryć wynikłą stratę i to w kwocie odpowiadającej wysokości udzielonej pożyczki. Brak również dowodów na to, że pozwany spłacił pozostałą część tego „innego” zobowiązania w kwocie 13500 zł w gotówce, skoro wcześniej dokonywał wszelkich płatności w drodze przelewu – niezrozumiałym jest brak po jego stronie należytej dbałości o zabezpieczenie swoich interesów przez pozyskanie pokwitowania, tym bardziej, iż strony jak wynikało to z zeznań pozwanego, miały być skonfliktowane na przełomie roku 2011/2012, a do przekazania środków pieniężnych miało dojść w 2012r. (po przekazaniu gotówki przez ojca pozwanego). Dokonywane zatem spłaty w formie przelewów z tytułem „zobowiązania” jak zostało to określone w poleceniu przelewu, nie może być traktowane inaczej, jak spłata przez pozwanego zaciągniętej pożyczki. Dowodem potwierdzającym uzyskanie przez pozwanego pożyczki są więc wskazane dowody wpłat, gdyby faktycznie pozwany nie pobrał pieniędzy, brak byłoby uzasadnienia dla dokonywanych wpłat, w sytuacji braku dowodów potwierdzających rozliczenie działalności pomiędzy stronami.

Kolejnym argumentem pozwanego było oświadczenie, iż nie miał potrzeby zawierania oprocentowanej pożyczki, w sytuacji gdy mógł liczyć na pomoc finansową dobrze sytuowanych rodziców. Sam fakt możliwości uzyskania pomocy finansowej rodziny nie stanowi przeszkody czy też braku możliwości zaciągania zobowiązań u innych osób, tym bardziej, iż jak wskazywał sam powód A. K. oraz świadek M. K., pozwanemu bardzo zależało, aby o fakcie zaciągnięcia zobowiązania nie dowiedzieli się jego rodzice.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, w tym przede wszystkim dowód z dokumentu w postaci podpisanej przez pozwanego umowy pożyczki oraz dowody wpłat na pokrycie zobowiązania pieniężnego wynikającego z tej umowy, utwierdzają sąd w przekonaniu, iż pomiędzy stronami istniał węzeł obligacyjny w postaci umowy pożyczki, na poczet której pozwany J. J. dokonał wpłaty na łączną kwotę 16.500 zł. Do zapłaty pozostała zatem kwota 13.500 zł, od której powód zasadnie może żądać odsetek ustawowych za okres odpowiadający dacie dokonywanych płatności w stosunku do kwot zmniejszanego sukcesywnie zobowiązania, w tym z uwzględnieniem aktualnie obowiązującej treści przepisu art. 481 kc. Żądanie pozwu w oparciu o treść art. 720 kc zostało zatem w całości uwzględnione, łącznie z przyznanym powodowi zwrotem kosztów postępowania – art. 98kpc.